

dømme disse Fortidens Forhold for haardt; lad os huske paa, at hvor meget vi end f. Gr. for Grønlands Vedkommende have ønsket at ordne Handelsvæsenet paa en anden Maade, saa har der dog hidtil stedse været saadanne Forhold tilstede, at vi ikke til Dato have seet os istand til at gennemføre en friere Tilstand i dette Land. Men der dog ikke ogsaa i Fortiden kan have været Forhold tilstede paa Island af en saadan Natur, at idetmindste Noget kan have talt for Handelsmonopolet. Og naar det ærede Medlem dernæst kom frem med, at det oven i Kjøbet var sat Tarter, som Noget, der satte Toppunktet paa Monopolets Uretfærdighed, ja, saa synes mig dette at være en saare mærk- værdig Udtalelse, idet disse Tarter jo netop vare en Foranstaltning imod Monopolet. Disse Tarter bleve ganske naturligen satte af Regjeringen, for at de, der havde Handelsmonopolet, ikke skulde trække Islænderne altfor meget op. Jeg drifter mig til at paastaae, at naar man ikke vil være, aldeles eenfaldig, saa bliver man nødt til at lade hele denne Betragtningssmaa- de falde.

Spørgsmaalet bliver altsaa blot det, hvorledes kunne vi finde en Ordning, der baade for os og for Island er taalelig. I den Henseende er der ogsaa, saavel fra Mindretal- lets som fra den ærede Ministers Side gjort gjældende, at Island for Eiden staaer over- maade meget tilbage, og at vi Danske, siger man, nu skulde Island at bringe det frem paa det samme Standpunkt, hvorpaa vi her staae; men, mine Herrer, dette er en Betragt- ningssmaa- de, jeg ikke paa nogen mulig Maade kan indrømme Rigtigheden af. Er nemlig Forholdene paa Island i det Hele taget saa smaa og saa tarvelige, at Islænderne ikke kunne bidrage Nogetsomhelst til Statens al- mindelige Byder, at de ikke kunne paalægges mindste Andeel af alle de Skatter, der efter- haanden ere blevne paalagte os herude for at dække de stigende Udgifter paa Finantsloven, at de kun kunne yde en mindre Deel af det, der gaaer til deres egne ganske særlige Anlig- gender, og ikke det Allermindste til de andre, mangfoldige Statsforudsønderheder, som dog ere de, der væsentlig bringe vort Lands Udgifter til at

løbe op, saa kunne heller ikke Forholdene være af den Natur, at der kræves Udgifter paa Is- land efter samme Maalestok som herude i Danmark. Man kan ikke samtidig see paa Indtægterne med islandsk Dine og paa Ud- gifterne med Dine, der maale efter de danske Forhold. — Hele denne Betragtningssmaa- de er aldeles urigtig; een og samme Maalestok maa anvendes for Udgift og Indtægt; en vis For- holdsmæssighed maa her som overalt være til- stede. Naar det fremdeles er sagt, at vi maae holde os til Regjeringens Skjøn om, hvorledes der kan opnaaes en Overenskomst med Al- thinget, og at selv om det kan synes at være haardt, saa maae vi dog nu engang finde os i at tage dette Forhold, som det i Virkelig- heden er, som et politisk Forhold, hvor Regje- ringen er den, der ene er istand til at lede os; da kan jeg ligesaa lidt gaae ind paa denne Betragtningssmaa- de som paa den nys berørte. For det Første kan jeg i Almindelighed slet ikke indlade mig paa at tiltræde en saadan Anskuelse, at det ikke skulde tilkomme os for Alvor at bedømme Forholdet, og naar vi maatte komme til et andet Resultat end Re- gjeringen, da ogsaa at gjøre vor Mening gjæl- dende; men dernæst maa jeg bemærke, at Re- gjeringen jo paa ingen Maade i denne Sag har indtaget noget fast Standpunkt. Regje- ringen har, og det er det, man nu ogsaa vil have os her i Thinget til, ladet sig drive af de overdrevne Fordringer, der ere fremkomne fra Islændernes Side. Det, der først har været Tale om fra Regjeringens Side, er 42,000 Rd. i det Hele, nemlig c. 29,500 Rd. som et fast Tilskud og 12,500 Rd. som et mid- lertidigt Tilskud; derpaa har Regjeringen paa Grund af visse Forudsætninger, som ingen- kunde ere virkelige, ladet sig drive til et fast Tilskud af 37,500 Rd. og et midlertidigt Til- skud af 12,500 Rd., altsaa ialt til 50,000 Rd., og nu til Slutning har den ladet sig drive til 50,000 Rd. plus 10,000 Rd., altsaa ialt til 60,000 Rd., og alt dette støttet til Forud- sætninger, om hvilke den ærede Minister selv idag har maattet erklære, at de dog egentlig alde- les ikke kunde anses for holdbare. Den ærede Minister maatte tvertimod idag indrømme, at det Udgangspunkt, som Fleertallet i Udvalget havde